

MEMÒRIA HISTÒRICA Els grups municipals obren el debat sobre quina ha de ser la pregunta de la consulta i quines opcions ha de plantejar

La consulta popular sobre la continuïtat del monument commemoratiu a la Batalla de l'Ebre marca l'agenda política a l'Ajuntament. L'alcalde, Ferran Bel, ha iniciat una ronda de contactes amb els diferents

grups municipals per poder arribar a un acord sobre la pregunta i les opcions que s'han de sotmetre a votació. Està previst que la consulta se celebri a finals de maig o durant el mes de juny -si no hi ha eleccions

estatals- i la majoria de grups polítics coincideix en plantejar dos opcions: Que el monument es quedi al riu tot modificant-lo o retirar-lo per museïtzar-lo en un altre espai de la ciutat.

Compte enrere per a la consulta

TORTOSA A. Prunera

Les quatre comarques ebrengues conserven 143 elements amb simbologia franquista, segons el cens del Memorial Democràtic. La Terra Alta és la comarca que en conserva més elements (62), seguida del Baix Ebre (37), el Montsià (27) i la Ribera d'Ebre (17). La gran majoria d'aquests vestigis del franquisme, però, són plaques que romanen instal·lades en alguns habitatges construïts durant la dictadura, o inscripcions i creus que es conserven en làpides i tombes dels cementiris. Uns elements que l'oblit i la quotidianitat els ha fet invisibles a moltes poblacions ebrengues i es mantenen al marge de la Llei de memòria històrica, que estableix en el seu article 15 que "les administracions públiques, en l'exercici de les seues competències, prendran les mesures oportunes per a la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes o mencions commemoratives d'exaltació, personal o col·lectiva, de la sublevació militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la dictadura".

Aquest no és el cas, però, del monument de Tortosa. Els seus 44 metres d'alçada i la seua presència imponent al mig del riu, sobre una pilastra de l'antic pont de la Cinta, han dividit la població entre defensors i detractors de la continuïtat del monument.

En aquesta legislatura, el pacte de governabilitat entre els grups municipals de Convergència i Esquerra Republicana incloïa la celebració d'una consulta popular sobre el futur del monument durant la primera meitat de l'any. I, tot i que el Parlament de Catalunya va rebutjar amb només un vot de diferència la celebració de la consulta i va instar l'Ajuntament a "retirar immediatament" el monument franquista de l'Ebre, l'alcalde, Ferran Bel, va defensar l'autonomia municipal i el mandat de les urnes com la forma més legítima per decidir el futur del monument. La votació està previst que es dugui a terme en les properes setmanes, entre finals de maig i principis de juny, i l'alcalde ja ha començat una ronda de reunions amb els portaveus de tots els grups municipals per tal d'acordar la pregunta i la data exacta de la consulta.

Posicionament dels diferents grups municipals de Tortosa

Grup municipal	Consulta	Opció A	Opció B	Partidaris
Convergència	Si	Mantindre el monument i traure'n alguns dels elements que fan referència al franquisme perquè siga un monument a la pau.	Retirar el monument del riu i museïtzar-lo en algun altre emplaçament de la ciutat.	Llibertat d'opció
ERC	Si	Mantindre el monument i traure-li alguns dels elements que fan referència al franquisme perquè siga un monument a la pau.	Retirar el monument del riu i museïtzar-lo en algun altre emplaçament de la ciutat.	Opció B
Movem Tortosa	Si	Mantindre el monument i traure-li alguns dels elements que fan referència al franquisme perquè siga un monument a la pau.	Retirar el monument del riu i museïtzar-lo en algun altre emplaçament de la ciutat.	Opció B
PSC	Si	Mantindre el monument. Plantejar traure'n alguns elements franquistes (creu, àliga...).	Traure el monument del riu. Conservar-ne alguns elements al museu de Tortosa i construir un altre monument a la pilastra de l'antic pont.	Opció B
PP	Si	Arranjament del monument. Il·luminació i manteniment. Possible retirada d'algun element.	Retirar el monument del riu i museïtzar-lo en algun altre emplaçament de la ciutat.	Opció A
CUP	No			

En concret, Bel ja s'ha reunit amb el portaveu d'ERC, Josep F. Monclús, i de Movem Tortosa, Jordi Jordan, i per aquest divendres tenia prevista una trobada amb el socialista Enric Roig.

Des del grup de Convergència Democràtica, a l'equip de govern, la portaveu Meritxell Roigé defensa que "la pregunta de la consulta ha de sortir dels consensos entre els diferents grups municipals", que s'espera que

Cap dels grups municipals defensa que el monument es quedi tal com està actualment

puguen tindre una reunió conjunta per acordar la pregunta després de les reunions amb l'alcalde. El que sí que està clar, però, és que el monument no restarà en l'estat actual, ja que tots els grups municipals plantejaven modificacions importants en les dos opcions que es proposen que vagin a votació.

El grup de Convergència Democràtica insisteix en la voluntat de consensuar una pregunta comuna entre tots els grups municipals. Tot i això, Roigé assegura que posaran sobre la taula una consulta amb dos opcions: D'una banda, "la reinterpretació del monument", que inclouria la retirada d'alguns elements actuals per tal de reconvertir-lo en un monument "a la llibertat i a la concòrdia", sense oblidar els seus orígens; i l'altra opció comportaria la retirada del monument del mig del riu perquè es pugui museïtzar "en un altre emplaçament de la ciutat", on es pugui posar l'accent en el seu valor històric, i que s'haurà d'acordar entre els diferents grups municipals. Roigé destaca que "si aquestes són les dos opcions a votar, des del partit no es faria campanya per cap de les dos opcions, i tots els regidors tindrien llibertat de vot": "Segur que uns votarien diferent que uns altres", assegura.

La proposta de Convergència no difereix gaire de la que es defensa des d'Esquerra Republicana i Movem Tortosa. El portaveu republicà, Josep F.

Monclús, defensa que les opcions han de recollir que "el monument s'ha de traure i buscar un nou espai de

Els grups de CDC, ERC i Movem Tortosa coincideixen en les opcions a escollir

memòria on es pugui explicar què significa a nivell d'història de la ciutat; i també es pot plantejar mantindre'l al mig del riu, però transformar-lo perquè no siga un monument d'uns vencedors sobre uns altres". En aquest sentit, Monclús defensa el vot per la retirada del monument.

En la mateixa línia, Jordi Jordan, de Movem Tortosa, expressa que "la pregunta ha de ser molt clara, i donar l'opció de traure el monument del riu i museïtzar-lo en un altre lloc, o també que es quedi al riu, però que se li done la volta perquè passe a ser un monument que incloga tota la ciutadania, de pau, tot

i que sense negar el seu significat inicial". Jordan, com Monclús, també opta per la retirada del monument i la museïtzació.

Per la seua banda, el portaveu socialista, Enric Roig, també és partidari de que el monument surti del riu. Per això, els socialistes proposen "que es pugui a la ciutadania si creu que el monument s'ha de traure", amb dos possibles respostes. D'una banda, "que es tragi i se n'aprofiten alguns elements per al Museu de Tortosa com, per exemple, podria ser l'àliga, un element que podria servir per explicar la història del monument i que seria possible conservar per les seues dimensions". En aquest sentit, Roig afegeix que "la pilastra de l'antic pont de la Cinta ha d'acollir un altre monument, que es podria fer de nou o aprofitar material de l'actual monument". D'altra banda, el PSC planteja que "el monument continue on està, però que s'obra un debat sobre els elements que conté i quins s'hauran de traure per respecte a la memòria dels represaliats en la Guerra i quins poden continuar".